STEV. 6. Poštnina plačana v gotovini. V LJUBLJANI, dne 27. januarja 1925. LETO VII.

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:
celoletna . . . . . Din 30·—
polletna . . . . . Din 15·—
četrtletna . . . . . Din 7·50
Posamezna številka . . . . . Din 1·—

Kmet pomagaj si sam, in svoje stališče v državi uravnaj si sam!

Inserati:
mali oglasi do 5 petit vrst . . . . . a Din 1·50
večji inserati od 10 petit vrst naprej . . . . . b Din 2·—
notice, izjave, poslano, reklame petit vrsta . . . . . a Din 3·—

Uredništvo in upravništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonoma“.

Radič in kmetski pokret.

L. 1904, to je pred 20 leti, so počeli buditi kmeta trije slovanski možje, Čeh, Švehla, Bulgar Stambolijski in Hrvat Radić. Švehla in Stambolijski sta častno vršila in završila svoje poslanstvo. Vstvarila sta čudo dobrin za kmetski stan. Vseh treh je bil zadatek dvigniti kmeta iz blata, kamor so ga potlačili zrelejši stanovi. Vsporedno s klicanjem kmeta k samozavesti sta Švehla in Stambolijski vstvarjala dobrine z gospodarskimi organizacijami, s kmetijskim zadružnistvom in kmetijskim šolstvom. Radić pa je ostal skozi 20 let tam, kjer je začel. Namreč, dvignil je kmeta iz blata, rekel mu tudi: »Ti si človek, zavedaj se tega,« dalje pa ni šel.

Vzrok, da ni šel dalje, more biti to, da Radić ni bil kmet, da ga vsled tega ni gnala potreba v to borbo, kakor je gnala Švehlo in Stambolijskega, ki sta bila kmeta. Vsem, ki smo sledili temu pokretu, se za njega navduševali ali že delovali, je znano tole pribito geslo: **Brez gospodarske moči ni samostojnosti. Brez politične moči ni gospodarske svobode?** To dvoje je nerazdružljivo, kar mora razumeti in delati vsak voditelj pokreta zemljedelcev. To sta delala Švehla in Stambolijski, a tega ni delal Radić.

Mogoče, da je Radića tudi oviralo dejstvo, da se mu je pridružilo meščanstvo, da ni mogel ali hotel vršiti prave organizacije kmeta. Dokaz: Ko smo bili svoj čas na vladi, mi je očital dr. Maček, podpredsednik Radićeve stranke, da je to težka napaka. Odgovoril sem mu: »Mi smo podprli vlado za ceno svobodnega izvoza živine. Vsled tega dejstva vidi, kako so tudi hrvatski sejmi prepolnjeni talijanskih kupcev. Mi smo to storili, torej v rešitev tudi hrvatskega kmeta.« Dr. Maček mi je na to odgovoril: »Tem bolje bi bilo za nas; ako ni izvoza, bi mi meso ceneje jedli.« Dr. Maček je advokat.

To so torej tudi okolnosti, vsled česar se Radić ni povspel dalje v vršitvi kmetskega pokreta. On in njegova zagrebačka gospoda izjavlja: »Mi nismo stanovska nego ljudska seljačka stranka, torej to kar naši klerikalci, katerim naj kmet služi samo z glasovi, oni pa, da vodijo prevarantsko politiko. Hrvatski kmetski voditelji so se pa izjavili ob priliki predavanja dr. Herzoga v Beogradu, ko je ta rekel, da so oni ljudska stranka, da so in hočejo biti stanovska kmetska stranka.

Od Radića in njega meščanskih voditeljev torej nima kmet pričakovati osamosvojitve. Kaj potem hočejo naši slovenski kmetje iskati v Radiću? Mar samo republiko? Z samo republiko se ne da živeti. Ako dobimo jutri republiko, bo treba ravno tako jesti, se oblačiti, plačevati ceste, železnice, bolnice in podobno. Prva potreba je, vzbujanje kmetske zamozavesti, združenje kmetov v celi državi v eno stranko, delavcev pa v drugo ter da se kmet in delavec pogodita za skupno državno vodstvo.

Naša rešitev ni ne v Radiću in ne v republiki, nego v nas samih, v naših glavah, v naši pameti. Mi znamo, da bodo šli v prihodnji dobi hrvatski kmetje z nami v volitve v enotni stanovski podeželski stranki cele države. In Radić bo šel z njimi ali pa bo osamljen. Slovenski kmetje in podeželsko ljudstvo torej pojdi z nami, ki hočemo in pridemo skupno s hrvatskim in srbskim kmetom ter vsem podeželskim ljudstvom. Le združeni moremo vzeti oblast države v svoje roke. Razcepljeni pa vzdržujemo moč gospode, med katero je tudi Radić.

Ivan Mrmolja.

Naši sejmi — podoba gospodarstva.

Na sejmih je mogoče najlepše opazovati podeželsko življenje. Na sejmu se najpoprej občuti, kako se godi podeželskemu ljudstvu. In če s tega stališča le nekoliko opazujemo letošnje semnje na kmetih, takoj vidimo, kako propada kmečki stan. Vsi sejmi so dobro obiskani, dosti je živine, a nikjer kupcev. In če se kateri kam vendar-le izgubi, ponuja tako sramotno nizke cene, da kmetje ničesar prodati ne moremo. Za najboljše vole nam ponujajo po 45 kron za kg žive teže in za prešiče ne dosti bolje. In tako se zgodi, da mora tisti siromak, ki neobhodno potrebuje denar, če ga rubijo za davke ali mora obleči in obuti otroke, izgubiti dosti tisočakov od spomladanske kupnine pri paru volov. Čisto gotovo pa je, da se niti za en par volov ne dobi tistega denarja, kakor pa so voli koštali lansko leto. Isto je s prešiči. Kam bo to pripeljalo? Zato stoji vsa kupčija, ker ni denarja. Kramarji stoje v praznih štantih in zastonj vabijo odjemalce. Kmet nima denarja, ker ne more prodati svojega blaga, in če kmet nima denarja, ga manjka vsem. To se najlepše vidi na letošnjih sejmih. Vse je mrtvo, vse počiva, vzdihuje in s strahom gleda v bodočnost, kaj bo, kaj bo?

Samo mestna gospoda si roke menca od zadovoljnosti češ: zdaj bomo pa poceni jedli. Samo tisto je drago, kar **moramo od mestne gospode kupiti.** In ta gospoda, ki je s svojo carinsko in trgovinsko politiko kmeta popolnoma uničila, izgubila zanj svetovna tržišča, mu zaprla izvoz in mu z državno močjo znižala cene, se še upa na deželo in prosi kmečkih kroglic. Kako so sladki in gladki! Kako imajo lepe besede!

Kmetje, vi pa dobro pomislite, kako je bilo, ko je bila Samostojna Kmetijska Stranka močna in kako je bilo, ko je bil tov. Pucelj za poljedelskega ministra. Prešiči so imeli primerno ceno, izvažali smo žive v Italijo, Švico, na Francosko, v Avstrijo in Nemčijo. Italijani in Nemci niso prihajali samo na sejme, marveč so iskali blaga celo po štalah! Če kmetje primerjamo tiste čase s sedanjimi, nas kar srce boli; kam smo zašli s klerikalno in liberalno gospodo?

Današnje izvozne carine, ki imajo namen obogateti samo bogate banke, lastnice velikih izvoznih klavnic, so napravili ravno ti gospodje lansko spomlad, kakor jih imamo sedaj na vladi. Od teh torej ne moremo pričakovati pomoči. Ti morajo banke poslušati. Ali mi smo imeli štiri mesece štiri klerikalne ministre in med njimi širokoustnega »kmeta« dr. Kulovca. In ti niso hoteli carine odpraviti, ne odpreti tujih tržišč, ne skleniti dobre trgovske zveze. Štiri mesece je »kmetski« minister in Feldkurat dr. Kulovec »študiral« izvozno carino in zato je ostala taka, kakor so jo bili napravili prijatelji tistih bank, ki imajo velike klavnice, kakor Zaprešič, Vrhnika itd. in ki zato ne moremo dopustiti, da bi kmet prodajal živo živino čez mejo.

Tovariši — kmetje! Vi, ki se vračate z naših sejmov brez denarja, vi, ki ste zastonj redili celo leto živino in prešiče ter morate sedaj lezti ob polni štali v nove dolgove, dobro pomislite kaj vas še čaka, če boste zopet izročili svoje kroglice tistim, ki bi vas radi samo odirali in za vaše žulje zastonj ali vsaj po ceni jedli!

O samostojnežih.

Naša stranka o svojih nasprotnikih lahko vse dokaže, kar trdi in piše. Material o klerikalcih in demokratih je tako velikanski in obteževalen, njihovi politični grehi vse do današnjih dni tako ogromni in silni, da se ubogemu davkoplačevalcu kar v glavi vrti. Vsega tega pa nasprotne stranke proti nam nimajo. Mi smo delali vselej samo za kmečke koristi, drugih stanov nismo fopali. Zato so klerikalci in demokrati proti nam brez materiala, brez očitanja. Nimajo kaj, kar bi vzeli na shodih na jezik in kar bi vrgli v pero za časopise. Če bi rekli, kmečke stranke ni treba, bi se jim vsak smejal; če bi rekli, da je bankirska ali klerikalna za kmeta boljša, bi se vsak še bolj smejal; če bi rekli, da ni treba, da se kmetje bore sami za svoje pravice, nego da je bolje, da se zaupajo advokatom, fajmoštrom in bankirjem, bi ljudje od krohota popopokali.

Zato pa so bili gospodje od bankirske in klerikalne stranke v zadregi. Tuhtal so in tuhtali ter jo nazadnje skupno pogruntali. Izdali so povelje na govornike in časopise: Pišimo in govorimo, da ne bodo dobili nobenega poslanca. Morda jih pa le zmešamo in uplašimo in tako prevarimo za kroglice. Toda tudi ta račun se je podrl. Na deželi nismo kmetje tako neumni, kakor to po kavarnah v Ljubljani izračunavajo. Mi dobro vemo, koliko nas je in 8. februarja boste tudi vi od leve in desne videli, koliko nas je, ki si hočemo sami rezati svoj kruh. Že danes ve vsa dežela, da smo napredovali za nad 100% in tudi vsa dežela ve, da je g. Žerjav gotov 8. februarja svoje politične smrti.

Zmešan blok

(Dopis.)

Po bankah plačani agitatorji Naprednega bloka, hodijo okrog nas kmetov in pravijo, da bi napravili kompromis z demokratarji. Kmetje imamo svojo škrinjico, ki jo ne damo za celo Slavensko banko z Žerjavom vred. Liberalni bankirji in kar je plačanih izdajalcev od drugih strank imate pa svojo škatlo. Da bo ta prazna kot mačkov žakel, za to bomo poskrbeli že kmetje sami, saj vas liberalnih bankirjev in milijonarjev je itak le par mandelcov in če bi sami vi vaše zastopnike volili, potem bi niti pol zastopnika ne dobili v parlament. Zato hodite med nas in hočete naših kroglic, da bi z našo pomočjo izvolili kakega bankirja, ki nas bi potem na vse prečudne viže odiral in mesaril, kakor delate danes, ko imate v rokah vlado. Popolnoma enaki bratci ste liberalci in radikali. Zato pa v vašo škatlo figo.

Klerikalna volilna brošura.

Klerikalci so tudi letos izdali malo agitačno knjižico, kakor prejšnja leta. Razlikuje se od lanske le po tem, da je podpisan izdajatelj in da na nekaterih mestih s čudovito naivnostjo priznavajo lastne grehe. Mi smo imeli že priliko, odgovoriti na nekatere neslanosti in lumparije, tako n. pr., kako so hoteli klerikalci za sebe pobasati kmetijski kredit, kako so »izdelovali« zadružni zakon in druge stvari.

Za danes opozarjamo čitatelje še na dve točki: na zagovor Markovega ali zagrebškega protokola in na baharijo z visokim Kulovčevim proračunom za kmetijstvo. Markov protokol slavijo kot nekaj dobrega. Pravijo, da so Pašića zato postavili, da so ga zopet vrgli in da so razbili radikalno-demokratsko koalicijo. Jako duhovit zagovor. Pašića so bili res vrgli, ali vse zlo, ki ga je ustvaril s svojo od Korošca ustvarjeno večino, je pa ostalo. Ostali so 500% povečani zemljiški davki, 30% povišani vsi drugi davki, vojaški zakon, takse in trošarine in še vsa druga bremena, ki nam jih je ta vlada dala. Pašića so torej dali in vzeli, kar je pa naredil, so pustili in mi plačujemo. Druga pa tudi ne drži. Pašić je spet prišel in z njim Pribičević, je torej tudi drugi del zagovora jalov. Zato nosijo klerikalci vso odgovornost na žalostne posledice Koroščevih »uspehov« z Markovim protokolom.

Baharija z visokim proračunom ministra Kulovca pa je prava predpodoba farovškega gospodarstva, ki se še nikjer na svetu ni obneslo. Pravijo v dotičnem delu, da je Pucelj malo storil, ker ni mogel dobiti večjih kreditov na razpolago, kakor samo 108 milijonov dinarjev. On, modri feldkurat dr. Kulovec, pa je pripravil za prihodnje leto nad 750 milijonov dinarjev. Seveda je pa pozabil pristaviti, da bo treba za sedemkrat večji proračun tudi **sedemkrat večje davke**, kakor pa so bili za časa ministrovanja tov. Puclja. Ker so tudi ostali tovariši ministra Kulovca tako skipeli v svojih potrebah, potem ni čuda, če so bili sestavili proračun v znesku 18 milijard dinarjev. Bati se je, da bo tudi sprejet in kaj čaka ubogega davkoplačevalca prihodnje leto, si lahko vsak sam izračuna. In to v času, ko so bogate evropske države začele šparati, ko so proračune zmanjšale Češka, Francoska itd, mi ubogi berači pa gremo z izdatki naprej, dokaz, da smo znoreli. In to v času, ko kmet ne more prodati ne živine, ne prašičev, ne lesa, ne vina, ne sena, ne karkoli bi

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

(Nadaljevanje.)

»Tisto ti nič ne skrbi, to je že moja stvar. Šeststo že imava, pa še šeststo nama posodi stric... Kaj ne, kakor sva se domenila!« reče odločno Martin.

»Tako je! Kakor sva se midva domenila in na prvem mestu za posojilnico se bo intabuliralo!« pristavi takisto odločno Žabkar.

Mica se prestraši. Sedaj razume, kaj mislita mož in Žabkar narediti zastran otrok, ki sta intabulirana vsak s štiristopetdeset kronami na mestu precej za Žabkarjevim prvim posojilom.

»Pred otročjim denarjem pa še ne bo intabulirano! Otroci ne smejo ničesar izgubiti —, pa je konec!« To je rekla s takim poudarkom, da sta se Žabkar in njen mož kar spogledala.

Žabkarju je prelo. Sedaj se je on pobrinil, da pregovori Mico.

»Nikar ne skrbi, Mica! Prav nobene nevarnosti ni za otroka. Preden dorasteta, bom jaz že davno odplačan. Pri posojilnici je samo 1000 K dolga — —«

»Pa obresti smo za pol leta že dolžni!« primakne hitro Mica.

»Kaj tista malenkost...,« nadaljuje Žabkar; »jaz sem tvojemu rajnkemu možu posodil petsto kronic, Martinu pa šeststo. Sedaj bosta rabila še tisoč...«

»Raje več, naredimo dvanajststo kron,« se vtakne Martin v razgovor. »Pod se mora dobro popraviti.«

»Dobro, dvanajststo kron... Naj bo... Je vsega skupaj še ne čisto dvanajststo goldinarjev. Tisto lahko vrneta v treh, štirih letih!« pravi Žabkar prepričevalno.

»Kaj pa, če bo letina dobra in če vsako leto pri voleh kaj priredimo, boš v treh letih plačan, stric!« pravi Martin in pogleduje Mico od strani. Žena pa je naglo preračunala, koliko bi potrebovali za obresti.

»Ali, Martin,« pravi skrbno, »treba obresti čez 120 goldinarjev, davke se mora odrajtovati, zavarovalnina plačati.«

»Pa tisto si izgovarjam posebej: Prešička vsako leto in pa intabulacijo za posojilnico, to vama povem...,« reče skoraj osorno Žabkar. »Sicer ne posodim ne vinarja več!«

»Seveda, seveda!« Odvrne Martin. »Tako naredimo. Pa zaradi otrok bo treba novega varuha. Bom jaz sam prevzel to reč.«

Martin pogleda ženo — radoveden, kaj poreče. Mica, vsa zbegana, bi najrajši vstala pa odšla. Pa komaj le poskusi, da bi se vzdignila, prime jo mož, kakor v šali, okoli pasu, jo potisne na klop, rekoč: »Kaj se toliko skrbiš? Jaz sem gospodar pri hiši. Moja mora obveljati.«

»Tako je!« reče Žabkar. »Le ti nosi hlače, ne pa baba!« Surovo se nasmeje. Sedaj je bilo Mici jasno, da Žabkarju ni za drugega, nego za svoj žep. In spomnila se je bliskoma besed očeta župana Rožanca, ki jo je bil svaril pred Žabkarjem. Šinilo ji je po glavi, Rožanec je ne zapusti, on ji pomore — s pomočjo sodišča. Ta misel ji dá poguma. Naglo stane in reče: »Zdaj gremo domov. Zaradi otrok pa povem, kar imam povedati, pri sodišču. Otroci so moji, jaz ne dam, da bi jih kdo prikrajšal!«

Tudi Žabkar in Martin sta vstala. Banič, za glavo višji od svoje žene, jo je jazjarjen meril z očmi. Žabkar pa je uvidel, da z grdo ne pojde. Z roko zamahne in reče, kakor bi mu ne bilo za posojilo nič več. »Kaj se umešavam... Napravita, kar hočeta. Ti Martin pa glej, da mi vrneš, kar sem ti dal. Če ne, te moram izročiti advokatu!«

Ko začuje Mica besedo odvokat, se ustraši. Sedaj je bil ona na vrsti, da skuša spraviti stvar na drugi tir.

»Stric,« pravi, »kaj boste gonili stvar z advokatom? Mar se ne moremo sami z lepa pogovoriti? Kaj boste delali stroške za nič?«

Martin je prebledel, ko je slišal Žabkarjeve besede. Ali poguma ni imel, da bi povedal Žabkarju v brke, kaj si je o njem sedaj mislil. Rajši se je znesel nad ženó.

»Vidiš, Mica,« reče nevoljno, »če bi ti prav hotela, bi šlo vse dobro, tako pa bomo imeli sitnosti in stroške. Ti moraš pri sodišču tako govoriti, da si zadovoljna, da pride nov dolg pred otročjim denarjem in vse bo v redu!«

Mica se ni vedela več pomagati. Usedla se je zopet na klop, naslonila glavo na mizo in — zaihtela.

Kmalu so odšli. Žabkar se je kar za zidanico poslovil.

Martin in Mica po potu nista spregovorila nobene besede.

(Dalje sledi.)

Vprašajte klerikalce, kdaj se vrnejo vojaki iz Macedonije!

lahko odprodal od svoje revščine. Zato, tovariši, le berite klerikalno brošuro in ko bo prišel k vam klerikalni agitator in vas nagovarjal za kroglice, odgovorite: Vam, ki ste sestavili prihodnji proračun in davke za osemnajst milijard dinarjev, vam samo figo!

Ali Vas ni nič sram?

Sklicuje se na § 14. srb. tisk. zak. in § 19. avstr. tisk. zak., ki je po milosti uzurpatorjev iz l. 1918 in krvoločnih tigrov iz l. 1924 za ubogo Slovenijo še vedno v veljavi, prosim častito uredništvo, imajoč pri tem pred očmi, da je v sedanji volilni eri pač vse eno, kdo prinese popravek, da vsaj Vi v Vašem listu na istem mestu in z istimi črkami prinesete z ozirom na v dnevniku »Jutro« v štev. 13. od 16. t. m. pod zgornjim naslovom objavljeni članek sledeči stvarni popravek, ali pa ga enako sedaj vladnim, oziroma od sedanjega režima podpiranim listom, zanašujoč se pri tem na politično-upravno in ne sodno jurisdiktaturo vržete v koš:

Ni res:

1. Da je narodni blok postavil v vseh treh slovenskih volilnih okrožjih svoje kandidature in da nesporno je, da je ta politična grupa edina, ki prihaja poleg SLS pri volitvah 8. februarja resno v poštev za dosego lepega volilnega rezultata.

2. Da kdor se narodnemu bloku ni pridružil navzlic opetovanim vabilom, naj se zaveda, da se je sam že vnaprej izključil za cela prihodnja štiri leta iz sodelovanja na zgradbi države.

3. Da bo (kdo drugi izvzemši Narodnega bloka) le malo kalinov vjel na svoje zgagarske limance, ker so ljudje siti politikov, katerih vse politično delovanje obstoji le **v lovu za mandatom.**

Res pa je:

1. Da v Sloveniji za predstoječe skupščinske volitve nimamo danes politične grupe, ki bi si prisvajala upravičeno naslov: »Narodnega bloka«.

2. Da »Narodni blok« ni postavil v Sloveniji niti v enem volilnem okrožju svoje kandidature, marveč da se pod tem vabljivim imenom skrivajo samo različne frakcije nekdanjih slovenskih »mladinov«, ker so se tej politični grupi izognili vsi drugi kakor podgane potapljajoče se ladje, in da je prava označitev te politične grupe »Bankarski blok«.

3. Da je nesporno, da je ta politična grupa edina, ki pri volitvah 8. februarja poleg SLS ne prihaja niti najmanje kljub naravnost občudovanja vredni požrtvovalnosti njenih bank v poštev za dosego lepega volilnega rezultata, kajti s svojo brezmiselno, razdiralno in razdvojevalno politiko je dosegla samo to, kar je bile vsakemu staremu političnemu praktiku že zdavna na dlani, namreč da bo z 8. februarjem 1925 zginila sploh z zemeljske oble.

4. Da »Narodni blok« do danes ni še nikogar vabil oficijelno v skupno fronto, nasprono pa poskušal samo ribariti v kalnem, da pa so bile človeške ribice v Sloveniji tokrat previdnejše od navadnih plavutarjev.

5. Da kdor ni nasedel limancam »Narodnega bloka« in odda 8. **februarja v ljubljansko-novomeškem okrožju svojo kroglico v 3., v mariborskem pa v 6. skrinjico, je s tem po svoji moči pripomogel do tega, da so vsaj za prihodnja štiri leta izključeni od sodelovanja na zgradbi naše države in od uveljavijenja protikmetskih zakonov vsi oni kalini, ki so nas v svojih zaupnih razgovorih imenovali preradi samo zato, da bi jih ne razumeli,** »Dummes Stimmvieh«, **kar se po naše pravi: »Neumno glasovalno govedo«.**

6. Da »Narodni blok«, ki se z vsakim dnem bolj razgalja, ne bo vzel niti enega kalina iz pravih kmetijskih vrst na svoje zgagarske limance.

7. **Da so ljudje, osobito kmetski ljudje siti do grla politikov, katerih vse politično delovanje obstoji le v lovu za mandatom in da bodo zato pomolili 8. februarja 1925 v skrinjice, v katerih naj se love kroglice za take kandidate, figo, svoj glas pa oddali tja, kamor edino spada, namreč v skrinjico pravih zastopnikov kmetijskega stanu, t. j. v Pucljevo skrinjico.**

Kotariba, na sv. Antona dan v letu 1925. — Krajevna organizacija ljubljanskega M. C. Fizeljstva.

Bankirski hlapci.

Bankirski hlapci se vozijo z avtomobili po kmetih in sleparijo na vse viže, da bi dobili nekaj kroglic za upravne svetnike Slavenske banke, ki imajo po 100.000 Din letne plače. Na sestankih predlagajo kmetom resolucije za izvoz prašičev, živine in drugih poljskih pridelkov. In za gospode je stvar urejena. Ne povedo pa ti bankirski škrici, da ima sedaj vlado v rokah takozvani »Narodni blok« in da lahko brez vsakih resolucij odpre meje za kmetske pridelke, da lahko takoj odpravijo carino na prašiče in živino, ki so jo sami napravili, da lahko takoj davke znižajo, ki so jih sami povišali. To lahko takoj naredijo, ker je sedaj dr. Žerjav minister. Nič resolucij, nič besed, nič sleparij, kar naredite, saj imate vlado, ako imate tudi srce za kmeta! Vaše resolucije so navadno sleparstvo mestnih škricev, ki opravljajo ogabno službo bankirskih hlapcev in drugih pijavk kmetskega ljudstva. Da te pijavke ne dajo kmetu druzega kot davke in bremena, ve danes že vsak kmet in obrtnik. Zato se kmetje ne pustijo več slepiti po takih demokratskih škricih, ki beračijo kroglice za svoje doktorje in upravne svetnike. In kako tudi to kmet javno pove, je čutil bankirski hlapec na sestanku v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Mislim, da ne bo prišel nikdar več med kmete ponujat svojo smrdljivo demokratarsko robo. Na kahlo bo pa sedel 8. februarja dr. Žerjav, na simbol demokratske kulture.

Tovariši, ali bodete še naprej dopuščali in mirno gledali?

Volilni boj je v polnem teku. Mnogi kaplani in župniki, dušni pastirji za vse ljudi brez razlike strank, rohnijo že cel mesec kot podivjani raz prižnic. Vse preklinjajo, kar ni klerikalno, poštenjake blatijo, zasramujejo, žene hujskajo, otroke ščujejo. Organizirajo pijance in razbijajo po naših shodih. Ali ni to sramota za duhovniški zvišeni poklic, ali ni to škandal za njihov stan, ali ni to pregrešno in neodpustljiv greh, da se izrablja cerkev, prižnica, spovednica v umazane politične namene, ali ni to svinjarija najgrše vrste, da hujskajo ženo na moža, ki je pristaš samostojne kmetijske stranke in razdirajo rodsko srečo, da uničujejo mir in slogo po kmetih. Mesto ljubezni sejejo sovraštvo, mržnjo, maščevanje med ljudi. Vsi kmetje plačujejo davke, da so duhovniki plačani, vsi kmetje dajejo bero, zato ne moremo več gledati, kako daleč je padla ona duhovščina, ki zanemarja in oskrunja svoj zvišeni poklic, in se peča s politiko. Kličemo vam: končajte in povrnite se na pravo pot.

Pogruntani Prepeluh.

(Dopis.)

G. urednik! V zadnji ševilki ste prinesli izborno zadeto fotografijo gospoda Prepeluha, ali kakor ga ponekod imenujejo Zapeluha. On v resnici ni drugega, kakor ministrant klerikalcev. Najpoprej jim je kot socijalni demokrat vedno ministriral v prvih vladah, potem je minstriral dr. Korošcu z »Avtonomistom« in sedaj ministrira s svojim »Republikancem« in svojo pošvedrano republiko. Korošec se še ne upa s pravo farbo na dan, ker ne ve, kaj bo najbolje neslo, pa zato podpira gospoda Zapeluha. Po dežili so si gospodje na shodih prav zelo prijatelji. In kakor so poprej kaplani širili »Avtonomista«, tako zdaj priporočajo republiko. Navadno pravijo: če že nikakor nočete in ne morete z nami klerikalci, pa volite republiko, samo nikarte samostojneže!

Ene sorte tiči skupaj letijo, pravi pregovor. Najbolj se to vidi pri republikancih in klerikalcih. Zato vam, gospod urednik, od srca častitamo, da ste tako dobro pogruntali g. Zapeluha kot klerikalnega ministranta in ga natančno, kakoršen je, tudi namalali tistim, ki so ga doslej držali za neko novo stranko. Mestni uradnik v penzjonu se bo pač potezal za vse kaj drugega kot za kmeta, ker kmeta drugje ni videl kot v kancliji, kjer je včasih nad njim razsajal. Koroščevi ministrantje zato naših kuglic 8. februarja ne bodo dobili, mi bomo vsi volili na Kranjskem 3., na Štajerskem pa 6. skrinjico!

„Narodni blok".

Jedro tega bloka tvorijo ljudje, ki se bogate na škodo države in ljudstva, pa so se s političnim prevratom odtegnili zasluženi kazni. Oproščeni so tako za enkrat najhujši korupcijonisti in državni tatovi od zatožne klopi, na katero jih je postavil zemljoradniški klub pod vodstvom Voje Lazića in Puclja. Ta koruptna klika si drzne večini državljanov groziti celo z diktaturo in z veleizdajalsko amputacijo.

Najhujši nasprotnik bratskega sporazuma je Žerjav. Glasovati za njega znači glasovati proti sporazumu, proti enakopravnosti in za srbsko hegemonijo, nadalje izrekali se za nasilje in diktaturo. Ljudska volja se na ta način popolnoma uniči in imeli bomo le gerente.

Zato stoji pribito, da bo Žerjav še bolj propadel, kakor zadnjič in vsaka kroglica za njega je vržena v vodo. Kdor voli Žerjava, podpira SLS.

Kmetje!

Pri prihodnjih volitvah se bo odločalo o vaši usodi. Ako pošljete v skupščino ljudi, ki nimajo smisla za vaše potrebe, potem bodite prepričani, da bo na kmetih pel dan za dnevom boben. Ko so bili na vladi klerikalci, je njihova vlada takoj dvignila pri carini ažijo, tako da ste morali vi kot kupci oblek, čevljev, strojev itd. plačevati takoj višje cene za vse industrijske predmete, ker so za toliko zvišali carino kri uvozu. Carine za poljske pridelke pri izvozu pa niso znižali, da bi vi lahko dražje prodajali žito, živino, prašiče. To je bilo vsled tega, ker ni bilo v vladi moža, ki bi poznal vaše potrebe.

Sedanji mogotci narodnega bloka so zopet pred nekaj dnevi umetno pognali dinar visoko gor, ker so hoteli s tem koristiti nekaterim bankirjem in so hoteli delati reklamo za volitve, češ, le glejte, kako ceni zunanji svet našo vlado in koliko da na dinar. Koliko milijonov so za to zapravili za to še danes ne vemo. Posledica pa je, da danes cene živini in prašičem tako padajo, da se jih skoraj ne izplača več prodati, ako se sploh kupci za to dobijo. To se morate zahvaliti narodnemu bloku, o katerem ni niti enega moža, ki bi poznal vaše potrebe.

Kmetje! To so posledice, ako se ne zavedate svoje stanovske časti. Ne pustite se begati od raznih plačanih agitatorjev! Vaša skrinjica je kmetska — to je skrinjica SKS. Ako hočete sami sebi dobro, volite SKS!

Obrtniki!

Do danes ni še nobena vlada upoštevala vasih potreb in vaših želj. Leto za letom dobivate večje davke, nihče pa ne skrbi za delo, ki bi vam omogočilo nositi težka bremena. Vsi zakoni so bili naperjeni proti vašim interesom, preganjalo in zapiralo se vas je, če niste imeli na sejmih ali doma označenih cen na posameznih predmetih. Vlada tako spoštuje vaše zmožnosti, da oddajo dela za državo v inozemstvo. Francoski, nemški in drugi industrijci žive in bogate od vaših žuljev, vi pa lahko gledate, kako se roba uvaža iz tujine.

Obrtniki, zdramite se! Sedaj je čas, da pokažete svojo odločno voljo, da še nočete poginiti. Volite može, ki bodo delali v vašo korist ter vrzite kroglico v skrinjico SKS!

Razne politične vesti.

SPORAZUM MED KLERIKALCI IN LIBERALCI.

Vodstvi klerikalne in Žerjavove liberalne stranke sta se med seboj sporazumeli, da enotno napadata kmetijsko stranko. Po časopisju in po shodih, povsod slišiš eno in isto. Iz »Jutra« in »Domovine«, iz »Slovenca« in »Domoljuba«, povsod ista lajna, da kmetjske stranke ni, da ima sicer lep program, toda . . . itd. Samo g. Smodej se je uprl njihovim navodilom, ker kamor se prikaže z zabavljanjem proti kmetijski stranki, povsod ga kmetje naženejo. Zato se je uprl in se neče več pokoravati navodilom svojega vodstva.

VOJVODINA.

Iz zanesljivih krogov v Vojvodini smo izvedeli, s kakim terorjem vladajo radikali nad tamošnjim prebivalstvom. Kdor ni njihov pristaš, se aretira, t. j. preplaši ter se mora izreči in podpisati za radikalno stranko. Zemljoradniški shodi so prepovedani. Zemljoradniki se zaslišavajo in odvedejo v zapore. Neka, neka! Svaka sila do vremena!

GNUSNA NASILJA PE-PE-TOV.

V južnih krajih naše države se vršijo neprestano nasilja nad zemljoradniškimi govorniki. Najboljše moči so vse zaprte. V Bosni so zaprli Risto Djokića, dr. Čubrilovića, zdravnika iz Banjaluke, pristaša kmetske stranke, poslanca Kokanovića in še nebroj kmetov, ki se borijo za kmetsko misel. V Vojvodini zapro vsakega, ki agitira za zemljoradnike. V Srbiji so zaprli inž. Račića in Jakovljevića, znana kmečka boritelja, ki sta bila na kmetskem mladinskem kongresu v Ljubljani. Jakovljevića so aretirali, ko je govoril na shodu velikanski množici kmečkega ljudstva. Kmetje so prisegli da ne dajo niti ene kroglice radikalom, ampak vsi bodo složno volili svojo zemljoradniško stranko. Ves teror in vsa nasilja ne plašijo naših pristašev in ravno ta nasilja tirajo vse kmečko ljudstvo v tabor zemljoradnikov. Zmaga bo naša, za to nam jamčijo naši mučeniki.

»VELIKANSKI« SHODI DEMOKRATSKE GOSPODE.

V Škocjanu sta bila dva poslušalca, po logaškem okraju pride na njihove shode par financarjev in davkarjev, carinikov in nekaj drugih uradnikov. Žerjav bo zmagal, če le hudič ni, ako ga bodo sami davkarji volili.

DROFENIK

bo dal svojim volilcem vsakemu en tramvaj, zlato uro in zelen federpuš, ako bo izvoljen. Šment, ni majhna reč!

KAJ JE NARODNI BLOK?

»Jutro« poroča, da so se zgrabili nekje pri Vranji kmetje radikali iz Dragovićevega in kmetje radikali iz Kocićevega tabora. Težko in lahko ranjenih je 17 kmetov. Reveži! Mesto, da bi pognali in nabili gospodo, se pa zanjo med seboj koljejo. Pa še jamramo, da je hudo na svetu! Žerjav pa je jokal pred Pašićem, da v Sloveniji radikali nagajajo. In — ovaj — Pašić je potolažil, da jih bo za ušesa. Mi pa vemo, da bo Pašić najpoprej pograbil za ušesa Pribičevića in takrat bo tudi Žerjav potolažen.

UBOGI AGRO - MERKURJEVCI.

Kako slabo stoje Žerjavovci v Sloveniji v splošnem, se najlepše vidi po tem, kakšnih sramotnih sredstev se poslužujejo zoper svoje politične nasprotnike. Petkovo »Jutro« ima cel roman na »pikantni« strani o tov. Puclju, kjer bi ga rado naslikalo lahkovernim bralkam, ki uživajo prvenstveno poročila na tej strani, kot pretepača. Zgodilo pa se ni drugega, kakor da je vinjen surovež dejansko napadel tov. Puclja na postaji Grosuplje, ga med zmerjanjem in preklinjevanjem osuval in obrcal in ko ga je tov. Pucelj odrinil od sebe, se nekoliko pobil ob vagon. Zato bi bilo za »Jutrovo« gospodo lepo, če bi počakalo, kaj bodo izpovedale priče in prizadeti. Iz lumparije, ki so jo s poročilom zagrešili, pa so pokazali ne le, kako so smešni in bedni, nego tudi, kako so hudobni.

PUCLJEVA NAPAKA.

V nedeljo je imel ravnatelj Jug »shod« na Fužinah pri Žireh. Celo sam »Slovenec« piše o tem: »Dasi so začeli g. dr. Žerjav v sedanjem volivnem boju priznavati eksistenčno pravico samo dvema strankama SLS in »Narodnemu bloku«, se je g. ravnatelj jezil **samo na Samostojno kmečko stranko.** Že to je značilno! Še bolj pa odgovor, ki ga je dal g. Jug na vprašanje tov. L. Telbana, da naj pove, kaj ve slabega o tov. Puclju. Odgovoril je namreč, da je tov. Pucelj pretrmoglav. To je torej njegova napaka. Seveda vi bi rajši, da bi ga okoli prsta ovijali in da bi tekel in plesal, kakor bi žvižgali bankirji in advokati.

UBOGI DR. ŽUPANIČ.

G. dr. Niko Županič je ves čas hrepenel po prevratu, da bi prišel v Ljubljano, ker je mislil da bo tu kot star »šajkaš« in Pišičevac igral z lahkoto kakšno ulogo. Tudi so si radikali obetali od njega veliko dobrega za stranko. Ko je bilo treba leta 1921 izmenjati tedanje poverjenike pokrajinske vlade v Ljubljani, se je dr. Županič potezal za prosvetno poverjeništvo, da bi se »osvetil« nad nekaterimi kolegi. Tudi Pašić je vztrajal na tem, ali dr. Žerjav ni pripustil in ves dem. klub ga je podprl. Pozneje se je skromni Županič zadovoljil z muzejskim mestom brez dela, a tudi tu so se demokrati uprli. Zato je pričel dr. Županič dr. Žerjava smrtno sovražiti. Zaradi tega nam ni šlo v glavo, kako se je mogel dr. Županič letos tako ponižati, da zbira kroglice za falirano Žerjavovo kliko. Zdaj pa čitamo v »Novi Pravdi«, da je Županiču obljubil mesto profesorja na vseučilišču v Ljubljani, če mu bo dovolj kroglic nabral. Zdaj veste kmetje, zakaj posebno čez Samostojno zabavlja in zakaj so mu kmečke kroglice potrebne. Kmetje, čuvajte se koritarjev, ki hočejo po vaših hrbtih samo do korit!

»SLOV. GOSPODAR«

glasilo idijota Žebota, ostudno napada tov. Sikerja in Šumana. Obema na tem iskreno čestitamo, kajti obratno je pomilovanja vreden oni, katerega Žebotov lažnjivec »Slov. Gospodar« hvali.

NA SMRT OBSOJENA

je naša SKS in to tako s strani klerikalne kakor liberalne stranke. Blokaško »Jutro« je predstavnika naše stranke in z njim vred tudi stranko kot tako posadilo že pred tedni na kahlo, dični »Slovenec« pa je v svoji ilustrovani nedljski številki hotel karikirati našega tov. Puclja kot zastopnika »umirajoče stranke«. Karikatura se mu je izredno ponesrečila. Polnoličen in širokoplečen kmet v židanem telovniku s srebrnimi knofi ter z vilami na ramah navadno ne umira. Kaj takega se je vam gospodje iz Kopitarjeve ulice samo zahotelo. Vprašam Vas zato: Zakaj pa ne umira delavska stranka, ob katero se niti najmanje ne obdregnete. Ne čakam Vašega odgovora, ker ga že vem in ki se glasi: Ta je že umrla; posrečilo se nam je, razdrapati jo na vse vetrove sveta; ta nam ne more več škodovati, kvečjemu koristiti vsled svoje cepitve. In hinavsko po vrhu še: De mortuis nil nisi bene. Vprašam Vas nadalje še: **Kje ste se učili manir in človekoljublja?** Tovarišu, glede katerega sem prepričan za svojo osebo, da so mu ure njegovega življenja res že seštete, vendar ne bom zabrusil v obraz, da je na smrtni postelji, nasprotno ga bom tolažil, da se mu obrne skoraj na bolje. Vi nam pa kričite javno, da umiramo. **S tem ste pa tudi javno pokazali, da ste jako, jako slabi zdravniki in najmanj vsposobljeni, da bi ozdravili našega največjega bolnika, ki baš po Vaši krivdi že pošteno hira, namreč našo državo.** Zato nam boste že oprostili, **ako v Vašo vedo ne zaupamo več in da smo se zaradi tega odločili, da pošljemo v skupščino svoje »padarje«, ki bodo našo majko temeljito izlečili, četudi so v Vaših očeh »fušarji«.** Oprostili nam boste pa tudi, ako še pripomnimo, da je največ odporne sile v onem, ki se mu že napoveduje smrt, da se baš njemu zljubi še življenja in da baš radi tega napne vse svoje sile, da si življenje še ohrani. **Zato se vidimo še 8. februarja, pozneje se pa z Vami malo bolj po kmetsko pomenimo.** Morituri vos salutant!

Kmetje! Obrtniki!

Predstoječe volitve so za vaš življenskega pomena. S kroglico v roki odločate svojo usodo za vsa nadaljnja leta. Dolžnost vsakega našega pristaša je, da gre na volišče. Kdor ostane doma, pomaga uničevati svoj lastni stan. Ne pustite se mešati po raznih plačanih agitatorjih, ki vas dan za dnevom obdajajo z najrazličnejšimi obljubami. Spodite jih iz hiše, ker to so kupljene duše, ki vam obljubljajo gradove, po volitvah bodo pa izginili in vas ne bodo poznali.

Zavedaje se, da je vaša stanovska stranka edino SKS, vsled česar oddajte kroglice njenim kandidatom!

Zakaj letos ni snega?

Šimi - doktorček pricaplja na shod na kmete in dolgočasno zdeha. Ko se shod konča, ga je strah mučne tišine in bi zato rad začel s kmeti domač pomenek:

»Slišite, možje, kako je neki to, da letošnjo zimo nimamo še nič snega?«

»Kako, kako je to?« — otresa kmečki možakar počasi svoj vivček — »ali res ne veste? Se vidi, da ste mestni gospodek, kajti pri nas vsi vemo, da ni nikoli snega, dokler Žerjavi ne odlete. Zato bomo letos dobili sneg šele po 8. februarju, ko bo dr. Žerjav odletel . . .«

Dopisi.

ŠTAJERSKO.

Sevnica. Kakor so v starih časih bolj premožni in učeni ljudje lovili kmetske fante in jih pošiljali k vojakom mesto sebe, tak lov so naperili danes vsi nasprotni agitatorji na naše kmetske glasove, v svoji nerodnosti pa pokažejo svojo pravo ljubezen do kmeta kakor sledi: Marsikateri od vas je dobil v roke »Domovino« ali »Jutro«, kjer so demokrati naslikali našega kmetskega zastopnika tov. Puclja na kahli. Torej po mnenju demokratske gospode spada kmet na gnoj in pa na kahlo. Ali presnete kroglice bi bile pa le dobre, če ravno smrdijo po gnoju, in če bi se dal Pucelj s svojo kahlico kupiti, bi dali demokrati težke milijone za to. Ker je pa tov. Pucelj možak na svojem mestu in zvest kmetskemu programu, je dal prav dober odgovor demokratom v predzadnjem »Kmet. listu«. Tako naredi tudi ti, dragi volilec, kadar pride demokratski agitator v tvojo hišo te pregovarjati za kroglico! Vzemi kahlo, zabrusi mu jo v obraz ter ga nažem ven. — Drugi taki tvoji prijatelji so klerikalci. To ste že vsi slišali, ker se je skoraj z vseh prižnic pridigovalo, da je ravno kmetijska stranka proti veri, proti cerkvi, grozili so s peklom in hudičem. Ker se pa tega političnega hudiča nobeden več ne boji, so se klerikalci izmislili neko drugo. Šli so in naslikali v pobožnem »Ilustrovanem Slovencu« našega tov. Puclja z gnojnimi vilami, češ, sedaj se bodo pa kmetje prestrašili in ga zapustili. Mi pa pravimo drugače. Ravno take može bodemo volili za poslance, kateri znajo tudi sami delati in kateri se tudi gnojnih vil ne sramujejo, ne pa take frakarje, ki še niso imeli drugega kmetskega orodja v roki, kakor žlico. Zato pa vsi volilci, ki trpite in čutite s kmetom, nastopite enotno, volite vsi SKS, in to je na Kranjskem tretja in na Štajerskem šesta skrinjica, v vse druge skrinjice pa pokažite figo. Tistim pa, ki bodo v jeseni hodili z malhami okoli Tebe, da bi jih napolnil z žitom, vinom in denarjem, pokaži vile. — Samostojnež.

Konjice. V nedeljo, dne 18. januarja 1925 smo imeli pri nas dva shoda, enega v Stranicah v hiši tov. Marinšeka. Bila je prav obilna udeležba. Drugega pa smo imeli popoldne v Konjicah, katerega so se tudi udeležili samo kmetje in kmečki sinovi. Po končanem shodu so se vsi izjavili, da vržejo kroglico v šesto skrinjico. Na obeh shodih je poročal tov. Lipovšek iz Maribora. Kmetje in kmečki fantje konjiškega okraja, le tako naprej, da bode zmaga čim prej v naših rokah!

Pilštanj. 18. t. m. smo imeli tukaj v Čitalnici klerikalni shod. Vse to pa še ni zadosti, ampak so dali razglasiti pred cerkvijo med drugimi razglasi tudi to, da je Radičeva stranka razpuščena. S temi besedami je tudi g. kaplan Kranjc, namestnik Škoberneta, otvoril shod in nato razlagal stvari, katere ne spadajo na tak shod, namreč same laži. Kaj koristnega za kmeta ni povedal, zato so se tudi poslušalci povsem mirno razšli, ga ne hvalili, ne grajali, ampak kamo potihem so se pogovarjali »z gospodo ni nič, ne z eno ne z drugo, le kmetu bomo morali oddati kroglico!« O Samostojni kmetijski stranki ni drugega omenil kakor, da so Urek, Drofenik in Vošnjak prestopili k »Narodnemu bloku in s tem napravili v stranki razkol, da bo čakala tako raztelesena in razmesarjena 8. februarja, nato pa da bo pokopana. V vednost g. Kranjcu. Tov. Urek je še vedno isti, kot je bil, prvi borec za kmetsko idejo. Glede Drofenika in Vošnjaka sledeče: Sta se pridružila radikalom, demokratom ali klerikalcem, je vse jedno, vsi spadajo v gosposki frak. G. Drofenik je že zdavnaj zagovarjal velika posestva, last cerkva in samostanov, češ, oni podučujejo kmeta v gospodarskem oziru in ne smejo priti pod agrarno reformo. Tega človeka bi se bila morala naša stranka že zdavnaj iznebiti, bi bili veliko na boljšem. Klerikalci pač ne pričakujejo volitev s tako mirno vestjo, kot mi, kajti predobro vedo, da jim je med narodom odklenkalo, da se ljudje ne bodo dali več tako nafarbati, kot zadnjikrat, ker ne more noben stan izhajati na deželi. Zato g. Kranjc, nič vam ne bodo pomagali vaši milijoni in vaše laži, katere trosite na debelo! kajti volilci sami bodo obračunali z vami na dan volitev, da bodo oddali glasove v škrinjico Samostojne kmetijske stranke, katere nosilec je naš tov. Pucelj.

Iz slovenjgraške okolice. V teku minulega tedna sem se mudil v več krajih našega sreza in povsod, kamor sem prišel, so tovariši, kakor tudi naši prej najhujši nasprotniki z velikim zadovoljstvom pozdravili kandidaturo tovarišev Kaca Ivana in Iršiča Konrada. Vse se veseli izključitve Drofenika in Vošnjaka in vsak pravi, da bi se to že moralo pred dvema letoma zgoditi. Če ne bi imeli teh izkoriščevalcev in izdajalcev v stranki, bi mi že pred dvema letoma vsi z vami volili in delali z velikim veseljem za razvoj in uspešen cilj stranke. Drofeniku pa le povejte, so mi rekli, da ljudi, kateri veliko obljubljajo, a storijo pa nič, — ne maramo in če se kedaj pokaže na shodih v našem okraju, bomo ga malo namočili, kot smo ga hoteli pred dvema letoma na shodu v Slov njgradcu, pa se nam je preveč smilil ., ker je imel že samo pred ponujeno vodo toliko mrzlice, da se je celo omizje treslo.

Ena ... najboljših šivalnih strojev so le JOSIP PETELINC-a Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika ob vodi) znamke Gritzner in Adler za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. Pouk v vezenju in krpanju [illegible] brezplačen. Večletne garancije. Delavnica na razpolago

KRANJSKO.

Velike Lipljene. Urednik »Slovenca« kaplan Prismodej je eden tistih klerikalnih politikov in agitatorjev, ki najrajši najbolj lažejo čez Samostojno Kmetijsko Stranko. In to s peresom in jezikom. To kmetje povsod vemo in zato je to v sedanjem volilnem boju največji marternik. Škofljici, Bevkam, Notranjim Goricam, Logu so sledile zdaj še Velike Lipljene. Tudi tja je bil priromal ponujati svojo klerikalno robo, ali tam ni bilo sreče. Naši vrli tovariši iz škocjanske in šentjurske fare pod vodstvom zavednih Kraljičev, Drmeljev, Rebolja, Peterlina, Gorenjca in drugih so mu prevročo kašo izpihali prav do dna. Kakor hitro je mahnil po SKS, je že zagrmelo: Kje imaš avtonomijo, kje znižane davke, koliko fantov je prišlo iz Macedonije? Ubogi Prismodej je postal bled in je samo stokal. Ko mu Drmelj zabrusi v obraz: »S kupovanjem glasov boš imel malo kredita pri kmetih!« — se je šele zbrihtal in začel vpiti, da naj se mu dokaže, na kar je Drmelj povedal zgled s Kmetijsko družbo: »Koliko nas je bilo pravih članov in nazadnje ste jih plačali in vpisali 107«. Zato je moral čez deset minut nehati in je vso noč sedel na klopi za mizo, ker se ni upal še v škocjanski farovž spat. Tako je tudi gospod Smodej spoznal v Velikih Lipljenih, da se kmet zaveda in da se z lažjo ne da več držati v sužnosti, ampak hoče tisto veljavo, ki mu gre po številu in po važnosti njegovega dela. Če že mora kmet vse preživljati, bi bil tudi neumen, če bi se dal zato od vsakega komandirati! Mi bomo zato volili na Kranjskem 3. skrinjico, kjer ni ne kaplanov, ne profesorjev, pa tudi ne advokatov ne bankirjev, ampak sami kmečki posestniki.

Iz Oselice. Dne 18. t. m. je priredil takozvani narodni blok shod v Fužini. Udeležili smo se ga tudi kmetje v večjem številu, da smo se prav lepo in pošteno pogovorili ter pozabavali z g. doktorčkom iz Ljubljane. To nas je zelo razveselilo, da smo se vendar enkrat pogovarjali s takim gospodom brezplačno, zraven pa še lepo zabavo imeli, tako da so bili naposled častiti gospodje iz Ljubljane, po domače rečeno, nekoliko jezni. No, pa brez zamere! Želimo, da bi zopet kaj kmalu priredili kak tak shod. Obljubimo da bo še bolj zanimiv in zabaven.

Breznica pri Žirovnici. V nedeljskem »Jutru« beremo, da je postal Ivan Bizjak predsednik Žerjavove organizacije. Klerikalci pravijo: Za občinske volitve je strašil z Orjuno, za državne volitve pa hoče to z Žerjavom. Ne bode kruha, če se sramuje s kmeti, obrtniki ali delavci in gre rajši z advokati in bankirji; **tudi dobro!**

Kmet, obrtnik, podeželsko ljudstvo!

Na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju je Tvoja skrinjica

Vse kroglice v to skrinjico! 6. V vse ostale skrinjice pa figo!

Na Kranjskem je Tvoja skrinjica

Vse kroglice v to skrinjico! 3. V vse ostale skrinjice pa figo!

BOHINJSKI KOT.

Zakaj pa Marolta ne? G. urednik! nisem bil pristaš Vaše stranke, ker se mi je ves čas natvezalo na ušesa, da je SKS samo peto kolo liberalcev, v SLS pa, da imamo kmetje našemu številu dovolj primerno zastopstvo. Začel sem malo bolj brskati po časopisih, ne glede na to, kdo jih izdaja, in prišel do prepričanja, **da je samo SKS danes v Sloveniji tista stranka, ki se pošteno zavzema za naš stan.** Zato sem se tudi jaz pridružil Vašim vrstam in vsak dan bolje uvidevam, da sem storil prav. Drugače bi mi namreč ne bilo razumljivo, zakaj »Jutro«, »Narod« in »Slovenec« prav v bratskem objemu loparijo po Vas. Sedaj pa vidim, da samo radi tega, ker od svojega kmetijskega stališča ne odnehate niti za las. Gospod urednik! Še nekaj bi Vas prosil. Povejte vsem, ki jim je res do tega, da bodi kmet zastopan po kmetu, da se je SLS stranka ravno pri teh volitvah pokazala v pravi luči in pokazala šele sedaj nam Bohinjcem in Gorenjcem sploh pravo lice. Prej smo imeli vsaj v našem okraju s te strani na kandidatni listi moža iz naših vrst in našega okraja, ki smo ga poznali, poznali pa tudi njegovo delovanje na kmetijskem polju, namreč Ivana Marolta. Sedaj nam pa postavlja v našem okraju ta stranka same škrice, ki se brigajo za kmetske skrbi ravno toliko kot za lanski sneg. Kdo je tisti inž. Sernec, o katerem so dan za dnevom polne kolone v »Jutru«, »Narodu« in »Slovencu«, me prokleto malo briga. **Vem samo to, da je doslej za Bohinj bore malo storil in da od njega nimamo drugega pričakovati, kot da nas električno opehari.** Vem pa tudi to, da je Vaš kandidat za naš okraj **Ažman (nam. Medved), ki je kot načelnik planinskega odbora za naš okraj že marsikatero dobro potuhtal tudi za nas Bohinjce in da bi, ako bi prišel v Beograd, še s tem večjim veseljem zastopal naše stare pašne pravice nasproti »borštnarjem«. Zato bom volil jaz njega, tisti pa, ki mislijo, da bosta boljša za naše planine in živinorejo inž. Sernec ali Ambrožič, naj volijo ta dva, samo vrezali se bodo s svojo odločitvijo in žal jim bo pozneje, samo prepozno.**

Dostavljanje pošte po okoliških vaseh se je dokaj zboljšalo, odkar smo prejšnjo malomarnost v našem listu malo okrcali. Samo majhnih zboljšanj bo treba, potem bodo pritožbe v tem pogledu popolnoma izostale. Kakor vidimo, le gre, samo molčati ni treba takrat, kadar upravičeno lahko zakričimo.

Tretja skrinjica je skrinjica kmetijskega volilca! Na vseh treh bohinjskih voliščih je tretja skrinjica tista, v katero bi se morale stekati kroglice vseh tistih volilcev, ki jim je res do zboljšanja in napredka kmetijskega stanu. Zato se ne dajte preslepiti vabljivim besedam raznih agitatorjev, ki kmeta in podeželana sploh poznajo samo za časa volitev, drugače se pa zanj nič ne brigajo in v strnjenih vrstah oddajte svoje kroglice v tretjo skrinjico, za katero bo sedel **na Bistrici** tov. **Matevž Rožič, p. d. Pavovec** iz Kamnja, **oziroma** kot njegov namestnik tov. **France Godec, p. d. Zabregar** iz Bistrice; na **Koprivniku** tov. **Jernej Sodja, p. d. Korošič,** oziroma kot njegov namestnik tov. **Jože Grm, p. d. Žvan,** oziroma kot njegov namestnik tov. **Janez Cvetek, p. d. Miklavec.**

Napredujemo! Pri teh volitvah v narodno skupščino bomo imeli v Bohinju že tri volišča, ker se je za faro Koprivnik ustanovilo novo volišče. Pri zadnjih volitvah je bilo 8 skrinjic, v katere si moral pest utikati. Računali smo, da jih bo to pot samo troje, ker jih je za naše razmere toliko čez glavo dovolj, pa smo se še enkrat uračunali. Ne po krivdi Bohinjcev, temveč po zaslugi drugih smo glede skrinjic napredovali na število 9 in boš moral letos tudi v Bohinju moral devetkrat kegljati. Res, napredek!

Kadar se ministrski avtomobil okoli pode, ima zmiraj eden škodo, če ne država, katera smo pravzaprav mi davkoplačevalci, pa še kakšen drugi navadni zemljan po vrhu. Mi Bohinjci imamo pa v tem oziru posebno srečo. Že pred dvemi leti, ko je ministroval, enako kakor sedaj, dr. Žerjav, neizvoljeni dr. Županić, so morali čakati in prezebati Bohinjci na višjo komando na to Visočanstvo pred občinskimi uradi, oni pa, ki so bili tako prijazni, da so takratnemu Visočanstvu posodili verige v ta namen, da je Njih »motovil« zmagal oledenele klance, so morali drezati in drezati, preden so dobili izposojeno blago nazaj. Razumljivo je, da so imeli za svojo dobroto samo troške in da so se radi tega pridušali, češ, dobrota je sirota. Letos je pa še slabše. Povem naj vam samo svoj slučaj. Bilo je to v pondeljek po sv. Antonu. K meni pridejo neke gosposko oblečene ženske in mi naroče, da naj pridem v torek ponje v naznačeni hotel, da jih peljem v kočiji k izviru Savice. V torek pridem s svojo kočijo točno ob naročeni uri pred hotel in zvem, da so se dame že prejšnji dan odpeljale z avtomobilom, ki je inventiran pri ministrstvu za šume in rude v Beogradu, da je cela ta damska družba tvorila najožjo žlahto sedanjega predstavnika tega ministrstva gosp. dr. Žerjava in da niso dali niti najmanjšega naročila, da se meni izdano naročilo prekliče. Jaz radi tega nisem šel v torek, kakor običajno, po drva in izgubil zato vsled naročene ure celodnevni zaslužek. Ni mi za tiste dinarje, ob katere sem zaradi tega, pravim pa: **Ministri naj se magari že vozijo z državnimi »motovili« kjerkoli se hočejo, kadar so na službenem potu; najodločnejše pa ugovarjam temu, da bi bili državni »motovili« na razpolago vsakemu, ker potem je zgagarstvo in polomijada že na pohodu.** Zdravo! — Joža.

Novice.

Naročajte »Kmetijski list« in pridobivajte nove naročnike! Tudi tu pokažimo napredek! Žrebanje nagrad je 12. februarja. Do tega dne sprejete naročnine se bodo upoštevale pri žrebanju.

Krajevna organizacija SKS Ljubljana. — Člani ljubljanske krajevne organizacije SKS se pozivljajo, da se polnoštevilno udeleže seje, ki bo v četrtek dne 5. februarja 1925 v prostorih tajništva SKS. — Dnevni red: Volitve za mesto Ljubljana.

Shodi na Brežiškem se vrše: **1. februarja po prvi maši v Pišecah, po drugi maši, ob 11. uri, v Artičah. 2. februarja po prvi maši v Dobovi, ob 11. uri v Kapelah.**

Za tiskovni sklad je nabrala vesela družba v gostilni Peršin v Tomišlju, na predlog tov. Modica iz Bresta **60** Din. Tov. Gangl iz Jarenine je **darovał 100 Din.** Vsem darovalcev **naša presrčna zahvala!**

Češkoslovaška kmetijska akademija se je ustanovila v Pragi. To je zavod, ki ima namen združevati vse najboljše kmetijske strokovnjake (teoretike in praktike) z nalogo stalnega harmoničnega izpopolnjevanja kmetijske znanosti in prakse ter predstavljati in zastopati napram zunanjemu svetu zelo razvito češko kmetijstvo. Akademija, ki bo druga te vrste (prva se je ustanovila leta 1761 v Parizu), je bila ustanovljena na iniciativo vodstva Češke kmetijske stranke. Predsednik je dr. Milan Hodža, kmetijski minister, katerega že poznamo iz lanskega vseslovanskega kongresa kmetijske mladine.

Smrtna nesreča. 36 let stari J. Zalokar, p. d. Tičar iz Mengša, je pri kopanju vodnjaka v Preserju izgubil življenje. V globočini 12 metrov je napolnil veliko železno posodo z gramozem, nakar so jo potegnili navzgor. Naenkrat pa se žica utrga in posoda pade Tičarju na glavo ter ga ubije.

Neki slepar je v okolici Kranjske gore ljudem ponujal poceni šivalne stroje tvrdke »Carinthia«, jemal je predujme, a strojev ni naročil. Piše se Emanuel Užnik.

Vse polno vlomov je ponekod, posebno v mariborskem okraju. Ali bi ne bilo za ljudstvo bolj koristno. ako bi orožniki lovili tatove, nego da jih Pe-Pe-ti silijo v strankarsko agitacijo?

ILIRSKA POSOJILNICA
r. z. z o. z.
LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8
sprejema
hranilne vloge po
8% do 12%.
Jamstvo za vloge čez
Din 1,000.000·—.
POPOLNOMA VARNO NALOŽEN DENAR!

Gospodarstvo.

OKUŽEVANJE LUCERNE Z NITRAGINOM.

Vremenski preroki nam napovedujejo suho leto. Za taka leta mora živinorejec skrbeti, da mu ne zmanjka krme, in imeti zato obsejanih z lucerno (nemško deteljo) povprečno 7 arov na vsako živinče. Dobro oskrbovana lucerna tudi v suhih letih nikdar ne odpove.

V letošnjem Kmetijskem koledarju se v članku »Pridelovanje lucerne« priporoča dovajati zemlji gomoljne bakterije z nitraginom. Ugovarjal mi je nekdo, da je tako dovajanje bakterijev pri nas nepotrebno, ker je baje in isti bakteriji, ki so usposobljeni bakterijev. Dotičnik še ni bil na jasnem, da ima vsaka metuljnica svoje posebne bakterije in da nastopajo eno in isti bakteriji, ki so usposobljeni, dovajati dušik svoji metuljnici, pri tuji metuljnici le kot navadni zajedavci (parasiti). Lucerni moramo zato dovajati lucerine gomoljne bakterije z nitraginom ali cepilno prstjo (azotagenom), če hočemo doseči največje pridelke.

Glasom 8 švedskih poskusov v letu 1912 je necepljena lucerna dala primerjalno 100, z bakterijami cepljena pa 102.7 donosa; torej razlika, vsled katere bi se vsak napreden kmetovalec tudi pri nas moral seznaniti z nitraginom. Zadruga »Ekonom« v Ljubljani namerava naročiti letos majhe poskusne porcije nitragina za lucerno pri državnem rastlinarskem preskuševališču (Statens Planteavls-Laboratorium) na Danskem, — ako bo dovolj interesentov. Cena za steklenico, zadostujočo za okuženje (omočenje) 6 kg semena pred setvijo ali $^1/_6$ hektara polja, znaša 1 dansko krono ali s poštnino vred okrog 17 dinarjev. Ta cena je izredno nizka; Nemčija zahteva za nitragin na ½ hektara 15 zlatih mark in za azotogen na ½ ha 6 zlatih mark. Danski nitragin za lucerno ostane poraben mesec dni.

Vsi kmetovalci, ki želijo naročiti nitragin za poskušnjo za okuženje vsega semena letošnje setve lucerne, naj to takoj sporočijo zadrugi »Ekonom« v Ljubljani z navedbo časa (termina), kdaj naj se jim dostavi. **Anton Pevc.**

GORENJSKIM PLANŠARJEM.

Zapisnik seje planinskega odbora za okraj Radovljica dne 24. jan. 1925. Načelnik Ažman otvori sejo, pozdravi navzoče, med njimi krajnega komisarja dr. Spiller-Muysa in okr. ekonoma Sustiča. Nato povzame besedo dr. Spiller in oriše sledeče:

S kratkim izvajanjem opiše delovanje agrarnih operacij za pospeševanje planšarstva ter o razmerju med gozdarstvom in planšarstvom. Dela se z vso doslednostjo za dosego regulacijskih pašnih razmer za potrebe s posebnim ozirom kmetskih okolišev, osobito upoštevaje v Bohinju in na Gorenjskem sploh gozd kot važen faktor za narodno gospodarstvo. Poroča o dosedanjih uspehih, predvsem glede Bitenske planine, kjer se je pristalo v principu na odkup na podlagi posebne cenitve. Glede Pečane se dela na odkup oziroma na zamenjavo, ostalo se skuša s tem, da šumska uprava svoje lastne planine sama meliorira po načrtu agrarskih operacij, nakar jih odda v zakup kmetom. Predpogoj za uspešno delo agrarskih operacij pa je, da lastniki njih lastne planine urede in dobro zboljšujejo ter da se odpravi vsak nered v tem oziru. Poziva odbornike, da zunaj delajo na to, obrazloži način postopka agrarnih operacij v slučajih resistence gotovih posameznih solastnikov pri sklenjenih delih za zboljšanje planin. Kdor se upira sklenjenim delom v srenji, plača stroške, odgovarjajoče vrednosti po njem izpadlega dela. Poroča nadalje o planinskem kompleksu Komna, ki se bo temeljito meliorirala, da se popolnoma nadomesti zatvoritev Lopučnice ter se odda v dolgoletni zakup. Glede Betanske planine se v principu odobruje odkup pašnih pravic v smislu lanske komisije. Agrarne operacije delajo na to, da se v erarskem svetu ustanove stalne goljave, da se dajo celo meliorirati ter dejansko razbremene ostali erarski svet in tudi pridobe več paše.

Opetovano poroča, da se posestniki sami poprimejo doslednega dela ter gredo v tem oziru v lastno korist agrarni operaciji na roko. Referira nadalje o državnih podporah, ki se bodo v bodoče dajale le tistim skupinam, ki pokažejo same dobro voljo za delo zboljšanja planin in ki same pozitivno delajo. Končno izjavlja, da bodo agrarne operacije vse slučaje novih uredb servitutnih pravic nanovo obravnavale ter skušale doseči čimvečje ugodnosti za planšarje, osobito, kjer so upravičenci in srenja same pokazale lastno delo za izboljšanje njih lastnih planin. Poudarja, da naj se kmetje ne zanašajo samo na podpore, katere je smatrati le za nagrade za njih delo, poudarja srenjo Podkoren kot lep zgled v tem oziru. Odborniki kot zastopniki posameznih okolišev interpelirajo okrajnega komisarja v posameznih slučajih uredb planinske paše na italijanskih tleh, v katerem vse slučaje pojasni in obljubi v tem oziru potrebno pomoč in ukrepe. Pojasni tudi s pravega stališča pridržanje rezervatnih lovov, kateri se bodo dali odpraviti le zakonodajnim potom.

Nato predloži načelnik Ažman dva predloga, prvič šest prošenj oziroma vlog za nagrade v svrho spodbude res delujočim pašnim skupinam iz fonda planinskega odbora, kateri denar je spravil skupaj načelnik Ažman. Odborniki priznajo, da so te skupine res zavzete za izboljšanje planin in se podeli vsem šestim skupinam: Češnjica v Bohinju, gospodarskim odborom Savica, Ravne, Bitnje, Želeče in Zasip, vsaki po 200 Din, o ostalem znesku bo sklepal planinski odbor svoječasno. Drugi predlog predlaga načelnik Ažman, da se prihodnje leto pripravi posebni fond za nagrade res pridnim in vestnim pastirjem, ki bodo na planinah o prostem času opravljali zboljševalna dela, bodisi v zatiranjem šavja, gnojenjem in v to v poštev prihajočimi planinskimi deli.

Končno se vzame na znanje protest srenje Podkoren glede težkoč in nad mero visokih stroškov ob odgonu živine na pašo v okraju državne meje, ki so znašali leta 1924 pri 61 glavah goveje živine in 127 ovac znesek 2013 dinarjev. Sklene se, da se odbor obrne na pristojno oblast potom komisarja, da se te ovire v bodoče odstranijo ter da se potrebni živinozdravniški ogled in carinske postavke izvedejo na državne stroške.

Opomba uredništva: Iz tega se vidi, da je planinski odbor pod načelstvom tov. Ažmana eden najpridnejših in res delujočih za gorenjsko planšarstvo.

TEORIJA IN PRAKSA V KMETIJSTVU.

Kmetovalec in često tudi inteligent nimata pravega pojma o bistvu strokovne teorije. Pred par desetletji vem, da je bila v neki Mohorjevi knjigi povest, kjer se je pisatelj norčeval iz tujca-grajščaka, ki je kmetoval po knjigi in seveda šel s kupljenim posestvom na boben, — hvaleč obenem našega kmeta, ki zna nakositi seno tudi tam, kjer tujec pravi, da ga nič ni. Slednja trditev je v resnici pravilna, toda ne morebiti znamenje naprednosti, marveč le slabega računanja (kalkulacije), — ker kmet misli, da je njegovo delo zastonj, da ga ni treba vknjižiti, kakor vsako drugo plačilo delavcem v breme gospodarstva.

Kmet dela, on je praktik in njegovo delo imenujemo **kmetijsko prakso.** Dela kakor se je naučil od očeta in oče od deda in ded od pradeda; mogoče si je tudi sam kaj zmislil, toraj praktično napredoval vsled naravne nadarjenosti ali ker se je rodil kot »kmetijski umetnik«. Povprečno pa moremo reči, da večina kmetov dela tako in tako iz navade, ne da bi razum povpraševal za vzroke teh navad in če so navade vsestransko dobre ali tudi deloma ali povsem slabe. Navade so seveda v različnih krajih različne in različne so tudi količine pridelkov v različnih krajih; slednji so merodajni za presojanje kulturne stopnje, na kateri se nahaja kmetijstvo v eni ali drugi deželi ali državi in za dobrot navad krajevne kmetijske prakse.

H kmetu na polje pride gospod-kmetijski pisatelj. Vpraša ga vse mogoče, zmeri globino in širino brazde pri oranju, vse sestavne dele pluga, brane, valjarjev itd., itd. in vse to lepo popiše, ter priobči v knjigi o poljedelstvu, ustvarjajoč s tem **kmetijsko teorijo.** Strokovna knjiga ni nobena povest, o kateri se čitatelj vprašuje »Bog ve, če je vse to res«, marveč čisto navaden popis, kako kmetje v enem ali drugem kraju kmetvajo, — je vedno resnica, nikdar laž, zato bi jo moral vsak kmet-praktik ljubiti in pogosto čitati prav tako, kakor ljubi starec n. pr. svojo poročno fotografijo kot popis samega sebe v mladih letih. Brezdvoma ne moreš kar tjavendan po knjigi kmetvati; pri praktičnem delu je treba vpoštevati vse mogoče malenkosti, katere je pisatelj v knjigi predvidel ali tudi prezrl tako, da mora vsak posamezni kmet vsa opravila v knjigi prikrojiti svojim lastnim, morebiti prav posebnim prilikam (to individualizirati), če naj mu hasni, — knjiga-teorija je temelj stavbe, katero dogradi in podeli zunanje lice kmet-praksa. Posebnost vsake strokovne knjige je ta, da pisatelj popisuje predvsem ali prakso, kakor jo je v dobi učenja (vežbanja) sam izvrševal, ali pa se nasloni na načelo, da je najbolj pravilna praksa onih kmetov v onih krajih, ki dosežejo na hektar največje pridelke in popiše enostavno način in navade njihovega kmetvanja.

Knjiga-teorija se mora vsikdar naslanjati tudi na **kmetijsko znanstvo.** Slednje raziskuje sestavine zemlje in poljskih pridelkov, pojasnuje pojave življenja v zemlji na podlagi drobnoznanstva (mikrologije itd.) in sploh hoče najti ter razjasniti ves zakaj prakse. Če razumen človek, kmet nekaj dela, mora vedeti podrobno, zakaj da dela tako in ne drugače, — to je naloga razuma, brez katere bi tudi človek bil navadna žival. Čim bolj strokovna knjiga navaja zakaj vseh podrobnosti kmetskega dela, tem večjo umsko vrednost ima in tudi praktik navadno bolj ceni knjigo visokošolskega profesorja za kmetijstvo, kakor ono, ki jo spiše navadni kmetijski učitelj, — čeprav včasih neopravičeno, ker je zadnja lahko boljša kakor prva. Znanstvo se ustvarja v laboratorijih in v glavah profesorjev, je za prakso nujno potrebno, toda ne merodajno, — je kmetijstvo zelenih miz, radi katerega pri nas še ni dobila veljavo ali žanje celo zaničevanje kmetijska teorija, ki je v bistvu le praksa različnih kulturnih dežel in ne znanstvo.

Znanstvo je bilo in hoče ostati najvišja inštanca v stroki. Ker je s svojimi nauki često prišlo v navskrižje s prakso, trpelo radi tega na ugledu in sploh samo uvidilo, da je njegovo delo pomembno le, kolikor prispeva k napredku prakse, je v zadnjih desetletjih obrnilo vso pozornost kmetijskemu poskušništvu. Odšlo je deloma iz laboratorijev in od zelenih miz na polje in reklo kmetu: Tvoje navade niso vsestransko absolutno dobre in moje trditve ne vsestransko absolutno pravilne, delajva na polju skupno, da najdeva absolutno dobre navade in absolutno pravilne trditve. Nove znanstvene knjige so dobile s tem vse drugačno vrednost za kmeta-praktika, kakor pa so jo imele stare. Seveda nimajo iste še absolutne veljave za vsepovsod, marveč največ zaenkrat le za kraje, kjer so se vršili praktični poskusi, na katerih slonijo — za druge kraje predstavljajo le smernice, ki se morajo še v kraju samem preskusiti in potrditi ali izpopolniti.

Iz vsega razvidimo, da običajni kmetijski strokovnjak-pisatelj črpa svoje misli iz treh virov:

a) iz prakse, katero popisuje kraju primerno,

b) iz znanstva, katerega se je na šolah učil in

c) iz poskušništva, katerega zasleduje širom sveta ali sam izvršuje. Vsaka strokovna knjiga je vsled tega gotovo dobra in poučna, ker seznanja kmeta z načini kmetvanja in z doseženimi uspehi njegovih tovarišev-kmetov širom sveta — kar bi moralo kmeta vsekakor bolj zanimati, kakor razne povesti za kratek čas, čeprav so v razvedrilo duha tudi slednje potrebne. V strokovnih knjigah in listih bo našel napredek in gospodarsko blagostanje, vsled kratkočasnih povesti in same politike pa gre prav lahko na boben. Še več veljave bodo iste dobile, čim se razvije slovensko kmetijsko znanstvo in vdomači kmetijsko poskušništvo, — ko ne bo treba zajemati le iz tujih virov, marveč bomo imeli iste doma.

Posvetimo vso pozornost razvoju naše kmetijske književnosti. Narodi, pri katerih je slednja razvita, se odlikujejo z višjo kulturnostjo in z blagostanjem. Danska šteje 3 in ¼ milijona prebivalstva in je leta 1924. izhajalo 21 kmetijsko-strokovnih listov, med temi 12 tednikov, od katerih 7 in 1 mesečnik za splošno kmetijstvo, ostalo pa v 2 ali 3 številkah na mesec za različne specijalne panoge kmetijstva. Slovenec v Jugoslaviji nas je okrog 1 milijona, v pretežni večini kmetje in imamo eno borno polmesečno glasilo za splošno kmetijstvo, Kmetovalec od Kmetijske družbe, — potem pa ragljajo razni politiki venomer o visoki kulturnosti naroda. Dvignimo gospodarsko blagostanje kmeta in naroda potom strokovnega napredka, kar je v prvi vrsti mogoče z razvojem stanovsko-strokovne književnosti, — nikdar pa s političnimi avtonomijami in republikanstvi. Gospodarsko močan narod bo ostal trden narod tudi pri najhujšem centralizmu in despotizmu, revež bo pa ostal revež in brez doma pri avtonomiji in v republiki.

Anton Pevc.

Nekaj besed o vinskem sejmu. Dne 20. t. m. se je vršil vinski sejem v zadružni kleti »Ljutomerčan« Sv. Bolfenk pri Središču, kateri je bil zelo močno obiskan, kar je dokaz, da se ljudje, kljub visoki ceni, zelo zanimajo za boljša, posebno pa za kvalitetna vina. Razstavila so se kmetska, kakor tudi najfinejša graščinska vina. Vsled izvanredno slabe letine na kvantiteti so producenti nastavili zelo visoke cene in sicer: kmetska vina od 11 do 12% po Maligandu 10 do 12 Din, fineja kvalitetna vina pa po 12 do 16 Din, letnik 1921 se je ponudil po 16 do 20 Din za liter in so te visoke cene glavni vzrok, da kupčija ni bila živahneja. Dandanes se pač konzumira največ cenejega vina, ker je povsod stiska za denar. Želeti bi bilo, da bi se taki vinski sejmi prirejali v vsakem vinogradnem kraju (okolišu) in vsaj dvakrat na leto.

• LJUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z o. z. •
V NOVOPREUREJENIH PROSTORIH
MESTNI TRG st. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG st. 6
obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po
8%
Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.
Posoja denar proti popolni varnosti na vknjižbo proti poroštvu in proti zastavi.

Posluje po celi Jugoslaviji
Ustanov. l. 1913. — Del. glavnica znaša 3,000.000 Din v zlatu.
»JUGOSLAVIJA«
splošna zavarovalna družba.
Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani
sklepa: 1. požarne zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nezgodna in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla. — Največji in delujoči zavod. Družba je prevzela od „Češke vzajemne zavarovalnice" in od zavarovalnih družb „Fenix" (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise" ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. Takojšnja plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe „JUGOSLAVIJE" ženitvene kavcije za častnike.
Pisarna: Dunajska cesta 15. Telefon 571.

Priporočame tvrdko
Josip Peteline,
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljanici.)
NAJCENEJŠI NAKUP
dogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in rjavega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

KMETJE! POZOR!
Prostovoljno se proda cela KMETIJA, njive, travniki, gozdi, skupno 40 oralov s hišo in vsemi gospodarskimi poslopji, vse zidano in v najboljšem stanju na Kupljeniku št. 6, pošta Bohinjska Bela. Podrobne informacije se dobi na licu mesta.

Naročajte Kmetijski list!

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji
„VRT", Džamonja in drugovi, družba z omej. zav., Maribor.
Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na amerikanskih podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme selenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje in drevje imamo Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

Za pomladansko posetev lanu imamo na razpolago Ia RUSKO LANENO SEME, katero oddajamo pod lastno ceno.
Mehanična vrvarna, terilnica lanu in konoplje ter predilnica
ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

»SALONIT«
se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.
AZBESTNI ŠKRILJEVAC VARSTVENA ZNAMKA SALONIT SPLIT
Dvogodišnje jamstvo jamči za izborno kakovost
»SALONIT«
je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši materijal sedanjosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. — Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Nudimo najboljšo
modro galico
98/99% v vrečah po 100 kg
Din 7·50 (30 K)
franko Ljubljana, proti takojšnji odločitvi. — Galica dospe še ta mesec in bo z ozirom na zelo ugodno ceno kmalu razprodana.
„EKONOM"
osrednja gosp. zadr.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

Urednik: Ivan Pucelj. Natisnila tiskarna »Merkur«, trg.-ind. d. d. v Ljubljani.